مقاله:پژوهشی اصیل

مجلـــه‌ی توسـعه‌ی آمـــوزش در علـوم پزشـــکی
دوره‌ی ۸، شماره ۱۹، پاییز ۹٤ ، صفحات ۹۹ تا ۱۱۰

بررسی میزان اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و برخی عوامل مرتبط با آن در سال ۱۳۹۳

دکتر احمد وهابی[۱]، بشری وهابی[۲]، ناهید رجبی[۳]، سمیره تیفوری[۳]، مهین احمدیان[٤]

نویسنده مسوول: سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، دانشکده‌ی پیراپزشکی vahabiahmad@gmail.com

دریافت: ۹٤/۲/۸ پذیرش: ۹٤/٤/۷

چکیده

زمینه و اهداف: *اینترنت یکی از عمومی ترین رسانه های جمعی جهان می باشد که اعتیاد به آن به سرعت در حال افزایش است. این مطالعه با هدف تعیین میزان اعتیاد به اینترنت در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و عوامل مرتبط با آن انجام گردید.*

روش بررسی: *دراین مطالعه‌ی توصیفی تحلیلی که در نیمسال اول تحصیلی ۹٤-۱۳۹۳ انجام گردید، تعداد ۳۸٤ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان انتخاب شدند. روش نمونه گیری به صورت تصادفی خوشه ای بود. هر دانشکده به عنوان یک خوشه در نظر گرفته شد. نمونه‌های هر دانشکده به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها، پرسشنامه ای دو بخشی بود. بخش اول شامل سئوالات زمینه ای و بخش دوم سووالات اصلی بر گرفته از پرسشنامه استاندارد یانگ به منظور تعیین میزان اعتیاد به اینترنت بود. داده های جمع آوری شده با فرمول‌های آمار توصیفی و تحلیلی آنالیز گردید.*

یافته‌ها: *۹۵/۱ درصد دانشجویان پرسشنامه‌ها را پر کرده و تحویل دادند. نتایج مطالعه نشان داد که ۱۷ نفر (٤/۷ درصد) هیچ‌گونه وابستگی‌ای به اینترنت نداشتند. ۲۳۸ نفر (٦۵/۲ درصد) وابستگی خفیف، ۹٤ نفر (۲۵/۸ درصد) وابستگی متوسط و ۱٦ نفر (٤/٤ درصد) دارای وابستگی شدید به اینترنت بودند. بین میزان وابستگی به اینترنت و جنس (p= ۰/۰۰۲)، وضعیت تاهل (p=۰/۰٤)، محل سکونت فعلی دانشجو (p=۰/۰۲) و داشتن کامپیوتر شخصی (p=۰/۰۳) رابطه‌ی آماری معنی دار بود.*

نتیجه گیری: *با توجه به بالا بودن میزان اعتیاد خفیف به اینترنت، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در مورد مزایا و معایب استفاده از اینترنت و عواقب بعدی وابستگی به اینترنت برای دانشجویان توصیه می شود.*

واژگان کلیدی: اعتیاد به اینترنت، دانشجو، دانشگاه، وابستگی به اینترنت

مقدمه

اینترنت ابزار سودمندی است که باعث از بین رفتن محدودیت جغرافیایی شده، انسان‌ها را به راحتی در هر نقطه از دنیا با هم ارتباط می‌دهد. این وسیله دارای ویژگی های جذاب و منحصر به فردی است که ارتباط های بین فردی و

۱- دکترای تخصصی حشره شناسی پزشکی ،استادیار دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج ،ایران
۲- دانشجوی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج ،ایران
۳- کارشناس بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج ،ایران
٤- کارشناس هوشبری بیمارستان محمد کرمانشاهی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، کرمانشاه ،ایران

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

جوامع مختلف را با هم آسان نموده است(۱). امروزه اینترنت به یکی از عمومی ترین رسانه های جمعی جهان تبدیل شده است. این ابزار دارای ویژگی‌هایی مثل دسترسی آسان، سهولت استفاده برای کاربران و هزینه‌های پایین است که سبب استفاده‌ی گسترده از آن شده است. ایران یکی از کشورهایی است که استفاده از اینترنت در آن رشد فزاینده‌ای در سال های اخیر داشته است (۲). اینترنت در زندگی روزمره به عنوان ابزاری مفید و کمک کننده به منظور جستجوی اطلاعات، فعالیت‌های حرفه‌ای و دانشگاهی و جنبه‌های دیگر زندگی اجتماعی و یا کارهای فردی و اداری استفاده فراوانی دارد. استفاده بیش از حد و نادرست از آن می‌تواند مشکلاتی را برای سلامتی انسان به وجود آورده و او را معتاد به خود نماید (٤ و ۳). مطالعات انجام شده بیانگر آن است که استفاده کنندگان از اینترنت در سال ۲۰۱۱ بالغ بر ۲/۵ میلیارد نفر بوده اند و این آمار مرتبا در حال افزایش است. بر اساس یافته‌های مطالعه الگامال و همکاران که در اردن انجام شده است، مشخص شده است که ٤۰ درصد نمونه‌های مورد بررسی، به اینترنت معتاد بوده‌اند(۵).

بر اساس مطالعه‌ی انجام شده در بین ۱۰۳٤ دانشجوی ترکیه ای، ۹/۷ درصد آن‌ها به اینترنت معتاد بوده اند(٦). بر اساس مطالعه‌ی انجام شده در بین ٤۲٦ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۳۸۸ مشخص گردیده است که میزان اعتیاد به اینترنت در بین آن‌ها، ۱۰/۸ درصد بوده است که ۸ درصد آن‌ها اعتیاد متوسط داشته و بقیه شدیدا به اینترنت معتاد بوده‌اند(۷). اعتیاد به اینترنت پیامدهای فراوانی را به دنبال دارد که به عنوان نمونه می توان به اختلال در سلامت روانی فرد، افسردگی، کاهش روابط اجتماعی، بی خوابی، مختل شدن فعالیت های فردی، غیبت و از دست دادن کار و افت تحصیلی اشاره نمود (۸،٦،٤-۱۲). مطالعه‌ی پیرزاده نشان داده است که ۱۹/۵ درصد دانشجویان مورد بررسی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۸۹ به اینترنت اعتیاد داشته‌اند که این میزان در دانشجویان پسر بیشتر از دانشجویان دختر بوده است (۱۳). اعتیاد به اینترنت می تواند به عنوان یک بحران اجتماعی مدنظر بوده و در حال حاضر، نظر متخصصان مختلف را در تمام حوزه‌ها به خود جلب نموده است. این پدیده یک مشکل و معضل زیستی، روانی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است و نمی‌توان اعتیاد به اینترنت را یک مساله ساده به حساب آورد بلکه تحت تاثیر عوامل متفاوتی است (۱٤). مطالعه‌ی بحری و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی گناباد نشان داده است که ۹/۵ درصد دانشجویان مورد بررسی به اینترنت اعتیاد داشته و ۲۱/۵ درصد آن‌ها در معرض اعتیاد به اینترنت بوده‌اند (۱۵).

مطالعه‌ی انجام شده در بین دانشجویان پرستاری دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران، نشان داده است که ۱۷/۷ درصد نمونه های مورد بررسی به اینترنت اعتیاد داشته‌اند که ٦٤/۹ درصد آن‌ها برای دسترسی به اینترنت از اینترنت منزل استفاده کرده بودند (۱٦). مطالعه‌ی انجام شده توسط صلحی و همکاران در دانشکده‌ی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران بیان کننده‌ی آن است که ۱۸ درصد دانشجویان مورد مطالعه به اینترنت اعتیاد داشته اند که میزان اعتیاد پسران بیش از دختران گزارش شده بود (۱۷). این مطالعه و مطالعات فراوان دیگری در ایران و خارج بیانگر وابستگی و اعتیاد دانشجویان به اینترنت می‌باشد. بررسی متون و مقالات چاپ شده، بیانگر آن است که چنین مطالعه ای در بین دانشجویان شهر سنندج انجام نشده است و نظر به اهمیت این موضوع، این مطالعه با هدف تعیین میزان اعتیاد به اینترنت در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان طراحی و اجرا گردید.

روش بررسی

این یک مطالعه‌ی توصیفی تحلیلی بود که در نیمسال اول سال تحصیلی ۹٤-۱۳۹۳ در دانشگاه علوم پزشکی کردستان انجام شد. حجم نمونه بر اساس مطالعات قبلی (۱۹ و ۱۸) و

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

با استفاده از فرمول حجم نمونه برای برآورد یک نسبت (سطح اطمینان ۹۵ درصد و دقت ۰/۰۵)، ۳۸٤ نفر به‌دست آمد. روش نمونه گیری به صورت تصادفی خوشه ای بود. هر دانشکده به عنوان یک خوشه در نظر گرفته شد. سپس به نسبت سهم هر دانشکده نمونه ها به روش تصادفی ساده انتخاب گردید.

مشخصات واحدهای پژوهش، شامل اشتغال به تحصیل در نیمسال اول ۹٤-۱۳۹۳ و اعلام رضایت از طرف دانشجویان برای شرکت در مطالعـه و تکمیل پرسشنامه ها بود. ابزار جمع‌آوری داده ها پرسشنامه‌ای دو قسمتی بود که در مطالعه‌ی محمدی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه مورد استفاده قرار گرفته بود (۱۹). این پرسشنامه دارای دو بخش است. در بخش اول آن، مشخصات فردی پاسخگویان شامل سن، جنس، وضعیت تاهل، ترم تحصیلی، رشته‌ی تحصیلی، مقطع تحصیلی، دانشکده‌ی محل تحصیل، محل سکونت فعلی و سووالاتی در مورد داشتن رایانه‌ی شخصی، ساعات استفاده از اینترنت در طول هفته، زمان استفاده، میزان آشنایی با رایانه و اینترنت، محل دسترسی به اینترنت و دلیل استفاده از اینترنت وجود دارند. بخش دوم این پرسشنامه بر گرفته از پرسشنامه استاندارد یانگ است که توسط محققین داخلی، روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته است و میزان پایایی آن را بین ۰/۸۵ تا ۰/۸۸ گزارش نموده اند (۲۱ و ۲۰). این پرسشنامه دارای بیست سووال در مقیاس ۵ درجه ای لیکرت است که شامل هرگز (نمره ۱)، بندرت (نمره ۲)، گاهی (نمره ۳)، اغلب (نمره ٤) و همیشه (نمره ۵) می باشد. دامنه‌ی نمره کلی این آزمون بین ۲۰ تا ۱۰۰ می باشد. کسب نمره‌ی بالاتر نشان دهنده‌ی میزان وابستگی و اعتیاد بیشتر و کسب نمره‌ی کمتر بیانگر وابستگی و اعتیاد کمتر به اینترنت می‌باشد. بر اساس دستورالعمل پرسشنامه‌ی استاندارد یانگ، نمونه های مورد بررسی بر حسب نمره‌ی کسب شده به ٤ گروه بدون وابستگی با کسب نمره ۲۰ و کمتر از آن، دچار وابستگی خفیف با کسب نمره ۲۱ تا ٤۹، دارای وابستگی متوسط با کسب نمره ۵۰ تا ۷۹ و وابستگی شدید با کسب نمره ۸۰ و بالاتر تقسیم بندی خواهند شد.

به منظور جمع آوری داده‌ها، هماهنگی های لازم با دانشکده‌ها به عمل آمد و با همکاری آموزش دانشکده ها، داده ها جمع آوری گردید. قبل از تکمیل پرسشنامه ها، ابتدا اهداف مطالعه و اهمیت تکمیل صحیح پرسشنامه ها برای دانشجویان علاقه مند به همکاری توضیح داده شد و به آنان اطمینان داده شد که مشخصات فردی و پاسخ آن‌ها محرمانه خواهد ماند و از انتشار اطلاعات قابل پیگیری آن‌ها اجتناب خواهد شد. سپس رضایت دانشجویان شرکت کننده در مطالعه کسب گردید و پرسشنامه ها در اختیار آن‌ها قرار گرفته و از آن‌ها درخواست گردید به همه سووالات آن به دقت و به طور کامل پاسخ دهند. داده های جمع آوری شده با نرم افزار SPSS نسخه‌ی ۲۱ و فرمول های آمار توصیفی (درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار تحلیلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای مقایسه‌ی میزان وابستگی به اینترنت بر حسب متغیرهای کیفی دو حالته مثل جنس و وضعیت تاهل از آزمون تی مستقل و بر حسب متغیرهای کیفی چند حالته مثل دسترسی به اینترنت و متغیرهای کمی رتبه ای مثل سن و ترم تحصیلی از آزمون آنالیز واریانس یکطرفه استفاده گردید.

یافته‌ها

۳٦۵ نفر از دانشجویان مورد بررسی، پرسشنامه ها را به طور کامل تکمیل نموده و برگشت دادند. میزان پاسخگویی ۹۵/۱ درصد بود. ۷٦ نفر (۲۰/۸ درصد) از پاسخ دهندگان مرد و بقیه زن بودند. میانگین سنی نمونه‌های مورد بررسی ۲۱/۵۹±۳/۱۲ سال بود. حداکثر سن آن‌ها، ٤۷ سال و حداقل آن ۱۸ سال بود. تعداد ۳۳۰ نفر (۹۰/٤ درصد) آن‌ها مجرد و بقیه متاهل بودند. ۳٦۱ نفر (۹۸/۹ درصد) آن‌ها دانشجوی کارشناسی و بقیه در مقاطع بالاتر مشغول به تحصیل بودند.

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

۱۳۸ نفر (۳۷/۸ درصد) در دانشکده‌ی پرستاری، ۱۰٤ نفر (۲۸/۵ درصد) در دانشکده‌ی بهداشت و ۱۲۳ نفر (۳۳/۷ درصد) آن‌ها در دانشکده‌ی پیراپزشکی مشغول به تحصیل بودند. ۲۸٤ نفر (۷۷/۸ درصد) از آن‌ها ساکن خوابگاه دانشجویی و بقیه غیرخوابگاهی بودند. ۲۱۲ (۵۸/۱ درصد) نفر از دانشجویان مورد بررسی دارای کامپیوتر شخصی و بقیه آن‌ها فاقد کامپیوتر شخصی بودند. ۱٤۱ نفر (۳۸/٦ درصد) نمونه‌ها در خوابگاه‌های دانشجویی به اینترنت وصل می‌شدند، ۲٤ نفر (٦/٦ درصد) آن‌ها از کافی نت، ۱۱۲ نفر (۳۰/۷ درصد) از منزل خود و بقیه‌ی آن‌ها از اینترنت کتابخانه‌ی دانشکده استفاده می‌کردند. ۱۰۰ نفر (۲۷/٤ درصد) از آن‌ها، آشنایی زیادی با اینترنت داشتند در حالی که ٥٦ نفر (۱۵/۳ درصد) آن‌ها میزان آشنایی کمی با اینترنت داشتند. میزان آشنایی بقیه‌ی نمونه‌ها در حد متوسط بود. ۲۲٦ نفر (٦۱/۹ درصد) دانشجویان مورد بررسی، میزان آشنایی خود با رایانه را متوسط اعلام کرده بودند و بقیه آن‌ها آگاهی کم (۱٦/٤ درصد) یا زیادی (۲۱/۷ درصد) داشتند. ۱۹۰ نفر (۵۲/۱ درصد) نمونه های مورد بررسی، کمتر از ۵ ساعت در هفته از اینترنت استفاده کرده بودند در حالی که ۹۸ نفر (۲٦/۸ درصد) آنها بیش از ۱۵ ساعت در هفته از اینترنت استفاده کرده بودند. بقیه نمونه ها بین ۵ تا ۱۵ ساعت در هفته از اینترنت استفاده کرده بودند. بیشترین آمار استفاده کنندگان از اینترنت (٤۷/۱ درصد) در شب بوده و کمترین آن (۱۳/۲ درصد) در هنگام صبح بوده است. ۲۰۱ نفر (۵۵/۱ درصد) دانشجویان مورد بررسی اعلام کرده بودند که در کل هفته از اینترنت استفاده می‌کنند. کمترین این آمار (۷/۹ درصد) مربوط به استفاده از اینترنت در اول هفته بود. نتایج مطالعه نشان دهنده آن است که ۱۷ نفر (٤/۷ درصد) نمونه های مورد بررسی هیچگونه وابستگی ای به اینترنت نداشتند. ۲۳۸ نفر (٦۵/۲ درصد) وابستگی خفیف، ۹٤ نفر (۲۵/۸ درصد) وابستگی متوسط و ۱٦ نفر (٤/٤ درصد) دارای وابستگی شدید به اینترنت بودند.

میانگین و انحراف معیار امتیاز وابستگی به اینترنت در این مطالعه برابر ٤۱/٦۲±۱٦/٦۳ بود که بیان کننده‌ی وابستگی نمونه‌های مورد بررسی به اینترنت در حد خفیف بود. در جدول ۱، فراوانی نسبی، درصد، میانگین و انحراف معیار پاسخ دانشجویان به سووالات مربوط به میزان اعتیاد به اینترنت از دیدگاه خودشان نشان داده شده است. بر اساس این جدول، بیشترین میانگین کسب شده با ۲/٦۸ و ۲/٦۰ به ترتیب مربوط به سئوالات آیا بیش از زمانی که ازقبل تصمیم گرفته اید، از اینترنت استفاده می‌کنید؟ و آیا زندگی بدون اینترنت را فاقد جذابیت می‌دانید؟، بود. کمترین میانگین کسب شده با ۱/۷۳ و ۱/۷۰ به ترتیب مربوط به سووالات آیا به دلیل استفاده از اینترنت به وظایف شغلی شما آسیب رسیده است؟ و آیا سعی در پنهان کردن نوع استفاده از اینترنت دارید؟، بود. آزمون تی مستقل نشان داد که بین میزان وابستگی به اینترنت و جنس (P= ۰/۰۰۲)، وضعیت تاهل (P=۰/۰٤)، محل سکونت (P=۰/۰۲) و داشتن کامپیوتر شخصی (P=۰/۰۳) رابطه‌ی آماری معنی دار وجود داشت (جدول ۲). آزمون آنالیز واریانس یک طرفه نشان داد که بین میزان وابستگی به اینترنت و گروه‌های سنی رابطه‌ی آماری معنی داری مشاهده نشد (P=۰/۱۵). این آزمون نشان داد که بین میزان وابستگی به اینترنت و ترم تحصیلی دانشجویان رابطه‌ی آماری معنی دار بود (P=۰/۰۰۱). بیشترین میزان وابستگی به اینترنت در بین دانشجویانی مشاهده گردید که دارای کامپیوتر شخصی بودند. آزمون آنالیز واریانس یک طرفه نیز بیانگر آن بود که بین دسترسی به اینترنت و میزان وابستگی به اینترنت رابطه‌ی آماری معنی دار بود (P=۰/۰۰۱) به طوری که بیشترین نمره‌ی میانگین وابستگی به اینترنت مربوط به افرادی بود که از اینترنت منزل استفاده کرده بودند. بین میزان وابستگی به اینترنت و میزان آشنایی با رایانه (P<۰/۰۰۰۱) و میزان آشنایی با اینترنت (P<۰/۰۰۰۱)، رابطه‌ی آماری معنی دار بود (جدول ۲).

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

جدول ۱: فراوانی نسبی، درصد، میانگین و انحراف معیار پاسخ دانشجویان به سئوالات مربوط به میزان اعتیاد به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۳

سئوالات مورد بررسی	هرگز	بندرت	گاهی	اغلب	همیشه	میانگین و
	فراوانی(درصد)	فراوانی(درصد)	فراوانی(درصد)	فراوانی(درصد)	فراوانی(درصد)	انحراف معیار
۱-آیا بیش از زمانی که ازقبل تصمیم گرفته ایداز اینترنت استفاده میکنید؟	۸٤(٪۲۳)	۸۲(٪۲۲/٥)	۹٥(٪۲٦)	۷۳(٪۲۰)	۳۱(٪۸/٥)	۲/٦۸±۱/۲٦
۲-آیاجهت اختصاص زمان بیشتر به اینترنت کارهای روزانه رانادیده میگیرد؟	۱٤۰(٪۳۸/٤)	۸۳(٪۲۲/۷)	۹۷(٪۲٦/٦)	۳۷(٪۱۰/۱)	۸(٪۲/۲)	۲/۱٥±۱/۱۱
۳-آیا هیجان استفاده از اینترنت را به روابط خانوادگی ترجیح میدهید؟	۱۹۱(٪٥۲/۳)	۷۳(٪۲۰)	٦۸(٪۱۸/٦)	۲٦(٪۷/۱)	۷(٪۱/۹)	۱/۸٦±۱/۰۷
٤-آیادوستان خودراازطریق اینترنت پیدامیکنید؟	۱۹۰(٪٥۲/۱)	۷۳(٪۲۰)	٦٤(٪۱۷/٥)	۲۹(٪۷/۹)	۹(٪۲/٥)	۱/۸۹±۱/۱۰
٥-آیاتاکنون به خاطر استفاده از اینترنت دچار افت تحصیلی شده اید؟	۲۱٥(٪٥۸/۹)	٦۰(٪۱٦/٤)	٥۲(٪۱٤/۲)	۲۷(٪۷/٤)	۱۱(٪۳)	۱/۷۹±۱/۱۲
٦-آیابیش ازحدلازم صندوق نامه های الکترونیکی خودرا چک میکنید؟	۱۹۰(٪٥۲/۱)	۸۱(٪۲۲/۲)	٥۱(٪۱٤)	۳۱(٪۸/٥)	۱۲(٪۳/۳)	۱/۸۹±۱/۱۳
۷-آیابه دلیل استفاده از اینترنت به وظایف شغلی شما آسیب رسیده است؟	۲۲۱(٪٦۰/٥)	۷۱(٪۱۹/٥)	۳۳(٪۹)	۳۱(٪۸/٥)	۹(٪۲/٥)	۱/۷۳±۱/۰۹
۸-آیاسعی در پنهان کردن نوع استفاده از اینترنت دارید؟	۲۲۷(٪٦۲/۲)	٦۲(٪۱۷)	٤٦(٪۱۲/٦)	۲۰(٪٥/٥)	۱۰(٪۲/۷)	۱/۷۰±۱/۰٦
۹-آیا فکرکردن به اینترنت سبب اختلال در افکار شما درباره زندگیتان شده است؟	۱۹۳(٪٥۲/۹)	۹۱(٪۲٤/۹)	٤٦(٪۱۲/٦)	۲۳(٪٦/۳)	۱۲(٪۳/۳)	۱/۸۲±۱/۰۸
۱۰-آیاپس از یک دوره برقراری ارتباط با اینترنت آماده برقراری ارتباط مجدد هستید؟	۱۰۲(٪۲۷/۹)	۸۱(٪۲۲/۲)	۹۰(٪۲٤/۷)	٦۳(٪۱۷/۳)	۲۹(٪۷/۹)	۲/٥٥±۱/۲۷
۱۱-آیازندگی بدون اینترنت را فاقد جذابیت میدانید؟	۱۰۷(٪۲۹/۳)	۸۰(٪۲۱/۹)	۷٥(٪۲۰/٥)	٥۸(٪۱٥/۹)	٤٥(٪۱۲/۳)	۲/٦۰±۱/۳۷
۱۲-آیااگرکسی مزاحم استفاده اینترنت شود عصبانی میشوید؟	۱۱٥(٪۳۱/٥)	۱۰٤(٪۲۸/٥)	۷۳(٪۲۰)	٤۷(٪۱۲/۹)	۲٦(٪۷/۱)	۲/۳٦±۱/۲٤
۱۳-آیابه خاطر استفاده از اینترنت دچارکمبود خواب شده اید؟	۱۳۰(٪۳٥/٦)	۸٤(٪۲۳)	۷۹(٪۲۱/٦)	٤٤(٪۱۲/۱)	۲۸(٪۷/۷)	۲/۳۳±۱/۲۸
۱٤-آیاقبل از اتصال به اینترنت در این باره مشغولیت ذهنی دارید؟	۱٤٦(٪٤۰)	۱۰٦(٪۲۹)	٦۲(٪۱۷)	۳٥(٪۹/٦)	۱٦(٪٤/٤)	۲/۰۹±۱/۱٦
۱٥-آیاتصمیم گیری در موردقطع استفاده از اینترنت را مرتب به تعویق میندازید؟	۱۲۰(٪۳۲/۹)	۹۷(٪۲٦/٦)	۷٦(٪۲۰/۸)	٤۱(٪۱۱/۲)	۳۱(٪۸/٥)	۲/۳٦±۱/۲۷
۱٦-آیاتاکنون برای کاستن از طول مدت استفاده از اینترنت شکست خورده اید؟	۱٦۲(٪٤٤/٤)	۸۳(٪۲۲/۷)	٦٥(٪۱۷/۸)	۳٥(٪۹/٦)	۲۰(٪٥/٥)	۲/۰۹±۱/۲۲
۱۷-آیاسعی در مخفی ساختن مدت زمان استفاده از اینترنت دارید؟	۲۱٦(٪٥۹/۲)	٦٦(٪۱۸/۱)	٤۳(٪۱۱/۸)	۳۱(٪۸/٥)	۹(٪۲/٥)	۱/۷۷±۱/۱۰
۱۸-آیا استفاده از اینترنت را به بیرون رفتن بادیگران ترجیح میدهید؟	۱۹۲(٪٥۲/٦)	۷۰(٪۱۹/۲)	٦۰(٪۱٦/٤)	۳۲(٪۸/۸)	۱۱(٪۳)	۱/۹۰±۱/۱٤
۱۹-آیا پس از قطع ارتباط با اینترنت احسلس ناراحتی ،افسردگی وتمایل به برقراری ارتباط مجدد رادارید؟	۱٦۳(٪٤٤/۷)	۹۷(٪۲٦/٦)	٦۸(٪۱۸/٦)	۱۷(٪٤/۷)	۲۰(٪٥/٥)	۲±۱/۱٥
۲۰-آیا دیگران درارتباط با مدت زمانی که شما صرف اینترنت میکنیدشاکی هستند؟	۱۷٤(٪٤۷/۷)	۷۹(٪۲۱/٦)	٥۷(٪۱٥/٦)	۲٦(٪۷/۱)	۲۹(٪۷/۹)	۲/۰٦±۱/۲۸

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

۱۳۸ نفر (۳۷/۸ درصد) برای تحقیق، ۱۱٦ نفر (۳۱/۸ درصد) برای سرگرمی، ٥٤ نفر (۱٤/۸ درصد) برای گفتگوی اینترنتی، ۱٦ نفر (٤/٤ درصد) برای فراموش کردن مشکلات، ۲٥ نفر (٦/۸ درصد) برای پست الکترونیک و بقیه‌ی آن‌ها برای وبلاگ از اینترنت استفاده می‌کردند. بین میزان وابستگی به اینترنت و دلیل استفاده از آن، رابطه آماری معنی دار بود (p<۰/۰۰۰۱) به نحوی که بیشترین میانگین نمره‌ی میزان وابستگی به اینترنت به ترتیب متعلق به استفاده از اینترنت به منظور گفتگوی اینترنتی و فراموش کردن مشکلات بود (جدول ۳).

جدول ۲: مقایسه میانگین و انحراف معیار میزان وابستگی به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان بر حسب مشخصات آن‌ها

مشخصات زمینه ای	گویه ها	میانگین و انحراف معیار	P.value
جنس	مرد	٤٦/٧٤±۱۷/۳٤	t=۳/۰٥
	زن	٤۰/۲۸±۱٦/۲۰	P=۰/۰۰۲
وضعیت تاهل	مجرد	٤۲/۲۱±۱٦/۷٥	t=۲/۰٦
	متأهل	۳٦/۱٤±۱٤/٥٥	P=۰/۰٤
محل سکونت	خوابگاه	٤۰/٥۱±۱٦/۳۷	t= −۲/٤
	غیرخوابگاه	٤٥/٥۲±۱۷/۰٤	P=۰/۰۲
داشتن کامپیوتر شخصی	بلی	٤۳/۲۲±۱٦/۷٥	t=۲/۱٤
	خیر	۳۹/٤٥±۱٦/۳۰	P=۰/۰۳
گروه های سنی (سال)	۱۸-۲٤	٤۱/۹۷±۱٦/٥۷	
	۲٥-۳۰	٤۰/۲۸±۱۹/٦۱	f=۱/۹۰
	≥۳۱	۳۱/۲۲±۸/۳۲	P=۰/۱٥
محل دسترسی به اینترنت	خوابگاه	٤۲/۸٥±۱٤/۸۸	
	کافی نت	۳٤/۷٥±۱۷/۹۹	
	منزل	٤٥/۱٤±۱۷/۹۷	f=٥/۷۲
	کتابخانه دانشکده	۳۷/۰٦±۱٥/۸۲	P=۰/۰۰۱
میزان آشنایی با رایانه	کم	۳٤/۸۷±۱۲/۸۸	f=۱۷/۹
	متوسط	٤۰/۳۸±۱٥/۱٤	P<۰/۰۰۰۱
	زیاد	٥۰/۳۲±۱۹/٦۷	
میزان آشنایی با اینترنت	کم	۳۲/۰٤±۱۱/٥۷	f=۳۷/۱٥
	متوسط	۳۹/۲۲±۱٤/٤۲	P<۰/۰۰۰۱
	زیاد	٥۲/۰۱±۱٦/٦۳	

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

جدول ۳: مقایسه‌ی میانگین و انحراف معیار میزان وابستگی به اینترنت در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان بر حسب دلیل استفاده از اینترنت

دلیل استفاده از اینترنت	میانگین و انحراف معیار	P.value
گفتگوی اینترنتی	۵۲/۵۶±۱۷/۴۲	
فراموش کردن مشکلات	۵۱/۸۸±۱۵/۶۳	
وبلاگ	۴۸/۸۱±۲۳/۲۸	
استفاده از پست الکترونیکی	۴۵/۴۴±۱۹/۶۷	f=۱۲/۹۹
سرگرمی	۴۱/۲۰±۱۴/۳۰	P<۰/۰۰۰۱
تحقیق	۳۴/۹۹±۱۳/۳۸	

بحث

نتایج به‌دست آمده از آنالیز داده های گردآوری شده نشان داد که میزان وابستگی به اینترنت در بین نمونه های مورد بررسی در حد خفیف می باشد. مطالعه‌ی خطیب زنجانی و همکاران (۲۲) در دانشگاه پیام نور سمنان نشان داده است که ۲۳/۸ درصد نمونه های مورد بررسی به اینترنت اعتیاد متوسط داشته‌اند که تا حدودی نزدیک به یافته های این مطالعه است ولی از نظر کاربر عادی بودن اینترنت (عدم وابستگی به اینترنت)، یافته های این دو مطالعه همسو نمی‌باشد چون در مطالعه‌ی آن‌ها، بیان شده است که ۷۴/۴ درصد کاربران اینترنت از نوع کاربر عادی و بدون وابستگی بوده اند ولی در این مطالعه مشخص گردید که فقط ۴/۷ درصد نمونه‌های مورد بررسی، کاربر عادی و بدون وابستگی به اینترنت بودند. نتایج مطالعه‌ی حاضر بیانگر آن است که میزان اعتیاد متوسط و شدید در پسران بیش از دختران است که این یافته با نتایج دیگر مطالعات همخوانی دارد (۱۹و ۱۶، ۱۳، ۷، ۱) اما با یافته های برخی از مطالعات که اعتیاد به اینترنت در دختران را بیش از پسران بیان کرده اند، همخوانی ندارد (۲۴و ۲۳، ۵). نتایج این مطالعه نشان دهنده‌ی آن است که ۹۵/۴ درصد دانشجویان مورد بررسی به نوعی معتاد به اینترنت هستند و بیش از نیمی از آن‌ها وابستگی خفیف به اینترنت دارند. این یافته ها با نتایج مطالعه شوان فلد و یان (۲۵) که میزان اعتیاد به اینترنت را ۰/۹ درصد در دو گروه از استفاده کنندگان از اینترنت در دانشگاه آلبانی گزارش کرده بودند، همخوانی ندارد. مطالعه‌ی انجام شده در بین دانشجویان امریکایی بیانگر میزان اعتیاد ۱۲ درصدی آن‌ها به اینترنت بوده است (۸) که به نسبت یافته‌های این مطالعه میزان وابستگی کمتری را نشان داده است. در آن مطالعه رابطه‌ای بین سن و اعتیاد به اینترنت مشاهده نشده بود که با یافته های این مطالعه نیز از این نظر همخوانی دارد ولی از نظر جنسیت و اعتیاد به اینترنت در بین دو مطالعه همخوانی وجود ندارد، زیرا در مطالعه آن‌ها رابطه ای بین جنس دانشجو و اعتیاد به اینترنت مشاهده نشده بود ولی در این مطالعه این رابطه معنی دار بود. یافته های این مطالعه بیانگر میزان ۴/۴ درصدی اعتیاد شدید به اینترنت را دارد که با یافته های مطالعه وانگ (۲۶) که این میزان را ۴ درصد گزارش کرده بود، همخوانی دارد. یافته‌های مطالعه کنان و همکاران در بین دانشجویان ترکیه ای بیانگر میزان وابستگی ۹/۷ درصدی آن‌ها به اینترنت است. یافته های مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی قم (۴) بیانگر آن است که ۹۰ درصد دانشجویان مورد بررسی دارای وابستگی خفیف به اینترنت بودند که با یافته‌های این مطالعه همخوانی کاملی ندارند، زیرا این میزان در مورد دانشجویان این مطالعه ۶۵/۲ درصد می باشد. به نظر می‌رسد در بین دانشجویان مورد بررسی در این مطالعه و مطالعات ذکر شده تفاوت‌هایی وجود

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

دارد که شاید به خاطر تفاوت در مناطق مورد بررسی این مطالعات باشد. دلیل دیگر این اختلاف می‌تواند به خاطر فراهم بودن امکان دسترسی راحت و آسان به اینترنت در مطالعاتی باشد که میزان وابستگی کاربران آن بیش از میزان وابستگی دانشجویان مورد بررسی این مطالعه است. یافته های مطالعه انجام شده در بین دانشجویان علوم پزشکی اصفهان (۲۷) بیانگر میزان وابستگی ۲۰ درصدی نمونه های مورد بررسی به اینترنت را دارد که ۱۹/۱ درصد آن‌ها وابستگی متوسط و ۰/۹ درصد آن‌ها وابستگی شدید داشته اند که با یافته های این مطالعه نزدیک است و همخوانی نسبی به ویژه در قسمت اعتیاد متوسط را دارد. مطالعه‌ی انجام شده توسط صالحی و همکاران در بین دانشجویان پزشکی مشهد (۲۸) بیان کننده آن است که میزان اعتیاد به اینترنت در بین آن‌ها ۵/۲ درصد بوده است که به نسبت نتایج این مطالعه، میزان وابستگی‌و اعتیاد کمتری را به اینترنت نشان می‌دهد. یافته‌های مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه (۱۹) نشان داده است که گروه سنی ۱۸ تا ۲٤ سال بیشترین وابستگی به اینترنت را داشته‌اند که با یافته‌های این مطالعه همخوانی دارد. یافته‌های مطالعه‌ی حاضر نیز با یافته‌های مطالعه قمری و همکاران (۲۹) در این مورد که نشان داده است دانشجویان کمتر از ۲۰ سال به نسبت سایر دانشجویان مورد بررسی، سه برابر بیشتر در معرض وابستگی به اینترنت بوده‌اند، همخوانی ندارد. نتایج این مطالعه و مطالعات ذکر شده بالا نشان دهنده‌ی دسترسی بهتر و بیشتر مردم به ویژه دانشجویان و علی الخصوص در محیط های دانشگاهی به اینترنت است که آن‌ها می‌توانند از طریق کتابخانه، رایانه های دستی و حتی گوشی های تلفن همراه به اینترنت دسترسی داشته باشند و برخی از دانشجویان اوقات فراوانی از زمان موجود را با سیر نمودن در سایت‌های مختلف صرف می‌نمایند. این کار برخی اوقات ممکن است بدون اینکه خودشان نیز متوجه باشند به طور کنترل نشده به سایت های مختلف وارد شوند و موضوعی توجه آن‌ها را جلب نموده و وارد آن سایت ها شده و ساعت های فراوانی وقت آنها را تلف نماید و فراموش کنند که در ابتدای ورود به اینترنت به دنبال یک موضوع علمی برای یک پروژه‌ی تحقیقی بوده اند. نتایج این مطالعه و سایر مطالعات ذکر شده در ایران و کشورهای دیگر بیانگر آن است که میزان وابستگی به اینترنت در گروه های سنی پایین تر بیش از گروه های سنی دیگر است. این مساله می‌تواند به خاطر خصوصیات و ویژگی های این گروه سنی که در دوران نوجوانی و جوانی هستند، باشد که این گروه، افرادی کنجکاو بوده و از طرفی این افراد که در سنین پایین‌تری هستند در ترم‌های پایین‌تر دانشگاه بوده و ممکن است به تازگی وارد دانشگاه شده باشند و دارای فرصت بیشتری برای سیر و سفر در اینترنت باشند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که میزان وابستگی به اینترنت در بین پسران بیش از دختران است و بین وابستگی به اینترنت و جنس رابطه آماری معنی دار می باشد. این یافته با نتایج مطالعه کنان و همکاران در ترکیه (٦) که شدت وابستگی دانشجویان پسر را به طور معنی داری بیش از این میزان در دختران ذکر نموده‌اند، همخوانی دارد. در این رابطه، قمری و همکاران نیز بیان نموده‌اند که بین وابستگی به اینترنت و جنس دانشجو رابطه‌ی آماری معنی داری وجود داشته است به طوری که پسران ۳ تا ۵ برابر بیشتر از دختران به اینترنت اعتیاد داشته اند (۲۹) ولی جلنچیک و همکاران (۸) در مطالعه‌ی خود، ارتباطی بین جنسیت و اعتیاد به اینترنت پیدا نکرده اند؛ لذا یافته های آن‌ها از این بعد با یافته های این مطالعه، همخوانی ندارد. نتایج این مطالعه و بسیاری از مطالعات ذکر شده بیانگر آن است که پسران به نسبت دختران، وابستگی و اعتیاد بیشـتری به اینترنـت دارند. این می‌تواند به خاطر آزادی عمل بیشتر پسران به نسبت دختران باشد که در هر جایی که دسترسی به اینترنت وجود داشته باشد می‌توانند به آن محیط وارد شده و از اینترنت آنجا استفاده نمایند ولی دختران دارای معذوریت ها و محدودیت

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

هایی هستند که نمی‌توانند در هر محیطی وارد شده و از اینترنت آنجا استفاده نمایند. یافته های این مطالعه نیز بیانگر وابستگی بیشتر دانشجویان مجرد نسبت به دانشجویان متاهل می باشد و بین وضعیت تاهل و وابستگی به اینترنت رابطه‌ی آماری معنی دار وجود دارد که با یافته های مطالعه محمدی و همکاران (۱۹)، درگاهی و همکاران (۲۱) همخوانی دارد ولی با یافته‌های قمری و همکاران که وابستگی افراد متاهل را بیشتر از افراد مجرد ذکر نموده است، همخوانی ندارد. به نظر می رسد که دانشجویان مجرد به نسبت متاهلین از اوقات فراغت بیشتری برخوردار باشند چون از طرفی اکثر آنها بجز دانشجو بودن شغل دیگری ندارند ولی برخی از متاهلین علاوه بر اینکه مسوولیت سنگین خانواده و تهیه‌ی مخارج آن-ها را بر عهده دارند، ممکن است در چندین محل مجبور به کار کردن باشند، بنابراین فرصتی برای استفاده از اینترنت نداشته و یا اگر هم فرصتی داشته باشند مشغله‌های ذهنی تهیه مخارج زندگی اجازه استفاده از اینترنت را به آن‌ها نمی‌دهد. یافته‌های این مطالعه نشان داد که دانشجویان ترم‌های ۱، ۳ و ۵ تحصیلی به ترتیب بیشترین میزان وابستگی به اینترنت را داشته اند و دانشجویان دیگر ترم ها از وابستگی کمتری برخوردار بودند. در مجموع ٤۳/۳ درصد دانشجویان دارای وابستگی به اینترنت دانشجویان ترم های ۱ تا ۳ تحصیلی بودند ولی بین ترم تحصیلی و اعتیاد به اینترنت رابطه‌ی آماری معنی داری مشاهده نشد. این یافته با نتایج مطالعه محمدی و همکاران (۱۹)، محمدبیگی و همکاران (۳۰) از این نظر همخوانی دارد اما تفاوتی در مورد میزان وابستگی بیشتر دانشجویان ترم ۵ در این مطالعه دارد که شاید به خاطر این باشد که دانشجویان ترم ۵ در زمینه‌ی کارهای تحقیقی و تکالیف درسی مجبور به استفاده بیشتر از اینترنت بوده اند. نتایج مطالعه نشان دهنده‌ی آن است که دانشجویان غیرخوابگاهی نسبت به دانشجویان ساکن در خوابگاه از وابستگی بیشتری برخوردار هستند و بین میزان وابستگی به اینترنت و محل سکونت نمونه های مورد بررسی رابطه‌ی آماری معنی دار وجود دارد که این یافته با نتایج مطالعه محمدی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه (۱۹) همخوانی ندارد. این یافته نشان از آن است که امکان دسترسی به اینترنت در هر جایی وجود دارد و دانشجویان با استفاده از گوشی های تلفن همراه و تبلت می توانند در هر نقطه ای از شهر به اینترنت دسترسی داشته باشند و به نظر می رسد امکان بروز وابستگی به اینترنت برای هر دو گروه ساکن در خوابگاه و غیرخوابگاه مساوی باشد و یا اینکه حتی افراد غیرخوابگاهی دسترسی بهتری و به تبع آن وابستگی بیشتری به اینترنت داشته باشند. نتایج این مطالعه نشان می دهد که میزان وابستگی بیشتر به اینترنت در بین دانشجویانی است که دارای رایانه شخصی هستند و بین داشتن رایانه شخصی و میزان وابستگی به اینترنت رابطه آماری معنی دار می‌باشد. این یافته با نتایج مطالعه محمدی و همکاران (۱۹)، محمدبیگی و همکاران (۳۰) در این مورد همخوانی دارد. به نظر می‌رسد یکی از عوامل موثر بر میزان وابستگی دانشجویان به اینترنت داشتن رایانه شخصی باشد که افراد به راحتی می‌توانند در هرجایی و به ویژه در محوطه‌ی دانشگاه با استفاده از اکانت شخصی به اینترنت متصل شده و از آن استفاده نمایند و به تبع آن میزان وابستگی آن‌ها به اینترنت افزایش خواهد یافت. نتایج این مطالعه بیانگر آن است؛ افرادی که آشنایی بیشتری با رایانه و اینترنت دارند در معرض وابستگی بیشتری به اینترنت هستند. این یافته با نتایج مطالعات دیگران (۲۹و ۲٤، ۱۹، ۷) نیز همخوانی دارد ولی با یافته‌های مطالعه‌ی ماهری و همکاران (۱٤) در این رابطه همخوانی ندارد. در این مطالعه، دانشجویانی که از اینترنت منزل استفاده می‌کردند دارای بیشترین میزان وابستگی بودند و به نظر می‌رسد این یافته با نتایج مطالعه دیگران (۲۱ و ۱۸) همخوانی داشته باشد. آن‌ها در مطالعه‌ی خود بیان نموده‌اند که دانشجویانی که شبانه از اینترنت استفاده می‌کنند در معرض وابستگی بیشتری به

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

اینترنت بوده اند که با یافته‌های این مطالعه، همسو می‌باشد. با توجه به این یافته‌ها، می‌توان چنین برداشت نمود که بسیاری از دانشجویان که شب هنگام از اینترنت استفاده کرده‌انـد در منزل خود سکـونت داشته که می‌تواند تایید کننده‌ی نتایج این مطالعه نیز باشد. در این مطالعه مشخص گردید، دانشجویانی که به منظور گفتگوی اینترنتی، فراموش کردن مشکلات و وبلاگ نویسی از اینترنت استفاده کرده اند در معرض وابستگی بیشتری به اینترنت هستند. این نتایج با یافته‌های مطالعه کنان و همکاران (٦)، همخوانی دارد. آنها در مطالعه خود به این موضوع اشاره نموده و بیان کرده اند که بیش از ٦٢ درصد دانشجویان وابسته به اینترنت، از این وسیله بیشتر برای گفتگوها و پیام‌های اینترنتی استفاده می‌کرده‌اند. نظر به اینکه این مطالعه، پژوهشی مبتنی بر روش خودگزارشی بود، ممکن است در نتایج آن تاثیر گذاشته باشد و صحت آن را زیر سوال ببرد.از طرفی نمونه‌های این پژوهش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و رشته‌های گروه علوم پزشکی بودند که نمی‌توان نتایج آن را بر سایر دانشگاه‌ها و به‌ویژه دانشجویان غیر علوم پزشکی تعمیم داد؛ لذا توصیه می‌شود این مطالعه با حجم نمونه بیشتـری در بیـن همه رشتـه‌های دانشگاهی اعم از فنی–مهندسی، علوم انسانی و علوم پزشکی انجام شود و در این مطالعـات عوامـل مرتبـط با میـزان وابستگـی به اینترنت به طور دقیق تری مورد بررسی قرار گیرند.

نتیجه گیری

یافته‌های این مطالعه نشان از میزان وابستگی خفیف دانشجویان این دانشگاه به اینترنت می باشد. این یافته می‌تواند زنگ هشداری برای مسوولین دانشگاه باشد که اعتیاد به اینترنت می‌تواند علاوه بر اینکه سلامتی دانشجویان را به مخاطره بیندازد، سبب اتلاف وقت آن‌ها شده و به جای مطالعه‌ی دروس دانشگاهی، از اینترنت استفاده یا سوء استفاده نمایند و این کار سبب افت تحصیلی آن‌ها شود. نکته‌ی جالب توجه یافته‌های این مطالعـه آن اسـت که کمترین امتیاز میانگین بـه‌دسـت آمـده در مـورد دلایـل استفـاده از اینتـرنت مربوط به استفـاده از ایـن وسیلـه برای تحقیـق می-باشـد که ایـن یافتـه می‌توانـد نگـران کننـده و خطـرناک باشـد. پیشنهاد می‌شود به منظور اتخاذ راهکارهای مناسب برای استفاده بهتر و هدفمند از اینترنت، کارگاه‌های آموزشی در مورد مـزایا و معـایب استفـاده از اینتـرنت و عـواقب بعدی وابستگـی به اینتـرنت برای دانشجویان دانشگاه برگزار گردد.

تقدیر و تشکر

از همه دانشجویانی که در این تحقیق ما را یاری نمودند تا بتوانیم این مطالعه را به نحو احسن انجام دهیم، تشکر و قدردانی می گردد.

References

1- Sepehrian F, Jokar L. Surveying internet addiction prevalence rate among Orumiyeh Universities' students and its predicting factors. *Journal of Daneshvar (Raftar)*. 2011; 1(45):51-60.[Persian]

2- Fayaz-Bakhsh A ,Khajeh- Kazemi R , Soleymaninejad M , et al. The internet using and health: students' knowledge, attitude and lifestyle related to the internet. *Hakim*. 2011; 14(2): 96-105.[Persian]

3- Pawlikowaski M, Altstotter-Gleich C, Brand M. Validation and psychometric properties of a short version of young's internet addiction test. Computers in Human Behavior. 2013; 29(3): 1212-1223

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

4- Jafary Nodoushan MA, Alipour Nodoushan KH, Mirizadeh M, et al. The survey of relationship general health status between internet addiction in Qom University of Medical Sciences student in 2010-2011. *Qom University of Medical Sciences Journal*. 2012; 6(3): 86-90.[Persian]

5- Al-Gamal E, Alzayyat A, Muayyad MA. Prevalence of internet addiction and its association with psychological distress and coping strategies among university students in Jordan. *Perspective in Psychiatric Care*. January 30, 2015:1-13.

6- Canan F, Ataoglu A, Ozcetin A, et al. The association between internet addiction and dissociation among Turkish college students. *Compr Psychiatry*. 2012; 53(5): 422-426.

7- Mohammadbeigi A, Mohammadsalehi N. Prevalence of internet addiction and related risk factors in students. *Journal of Guilan University of Medical Sciences*. 2011; 20(78): 41-48.[Persian]

8- Jelenchick LA, Becker T, Moreno MA. Assessing the psychometric properties of the internet addiction test (IAT) in US college students. *Psychiatry Res*. 2012; 196(2-3): 296-301.

9- Tonioni F, Alessaandris LD, Lai C, et al. Internet addiction: hours spent online, behaviors and psychological symptoms. *Gen Hosp Psychiatry*. 2012; 34(1): 80-87.

10- Douglas AC, Mills JE, Niang M, et al. Internet addiction: Meta synthesis of qualitative research for the decade 1996-2006. *Computers in Human Behavior*. 2008; 24(6): 3027-3044.

11- Ko CH, Hsiao S, Liu GC, et al. The characteristics of decision making, potential to take risks and personality of college students with internet addiction. *Psychiatry Res*. 2010; 175 (1-2):121-125.

12- Lanthier RP, Windham RC. Internet use and college adjustment: the moderating role of gender. *Computers in Human Behavior*. 2004; 20(5): 591-606.

13- Pirzadeh A. The relation between general health and internet addiction in Medical Students, Isfahan, Iran. *J Health Syst Res*. 2012; 8(1):52-58.[Persian]

14- Maheri AB, shojaeizadeh D, Tol A, et al. Assessing the effect of blended educational intervention on internet addiction preventing among female university students living in Tehran University of Medical Sciences dormitories: Application of Health Belief Model (HBM). *J Health Syst Res*. 2013; 9(10):1071-1081.[Persian]

15- Bahri N, Sadegh Moghadam L, Khodadost L, et al. Internet addiction status and its relation with students' general health at Gonabad Medical University. *Modern Care Journal*. 2011; 8(3):166-173.[Persian]

16- Kiany T ,Fallahi Khoshknab M, Dalvandi A, et al. Internet addiction and its related factors among nursing students in Tehran University of Medical Sciences in 2013. *Journal of Nursing Education*. 2014; 2(2):50-62.[Persian]

17- Solhi M, Farhandi H, Armoon B. Internet addiction among B.Sc. students in Health Faculty,

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

Tehran University of Medical Sciences. *Razi Journal of Medical Sciences*. 2013; 20(106):40-47.[Persian]

18- Vizeshfar F. Assessment of the internet addiction between Larian net user. *Quarterly Journal of Fundamentals of Mental Health*. 2005; 7(25- 26): 27-33.[Persian]

19- Mohammady Z, Khatony A, Hydary M, et al. Internet dependency in students of Kermanshah University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2014; 13(12):1019-1030.[Persian]

20- Shayegh S, Azad H, Bahrami H. On the relationship between internet addiction and personality traits in adolescents in Tehran. *Quarterly Journal of Fundamentals of Mental Health*. 2009; 11(42): 149-158.[Persian]

21- Dargahi H, Razavi M. Internet addiction and affecting factors on it in the residents of zone 2 of Tehran city. *Journal of Payesh*. 2007; 6(3):265-272.[Persian]

22- Khatib Zanjani N, AgahHaris M. The prevalence of internet addiction among the students of Payam Noor University, Semnan province. *Media Journal*. 2014; 5(2):1-7.[Persian]

23- Hosseini Beheshtian SM. Comparison of internet addiction girl and boy student of universities of Tehran. *Journal of Research Women*. 2012; 2(2):23-42.[Persian]

24- Maheri AB, Joveini H, Bahrami MN, et al. The study of the effects of internet addiction on healthy life style in students living in the dormitories of Tehran University of Medical Sciences, 2012. Razi *Journal of Medical Sciences*. 2013; 20(114):10-19.[Persian]

25- Schoenfeld D, Yan ZH. Prevalence and correlates of internet addiction in undergraduate students as assessed two different measures. *International Journal of Cyber Behavior, Psychology & Learning*. 2012; 2(2): 19 pages.

26- Wang W. Internet dependency and psychosocial maturity among college students. *International Journal of Human-Computer Studies*. 2001; 55:919-938.

27- Amidi Mazaheri M, Rahmati Najarkolaei F. Cell phone and internet addiction among students in Isfahan University of Medical Sciences (Iran). *Journal of Health Policy and Sustainable Health*. 2014; 1(3):101-105.

28- Salehi M, Norozi Khalili M, Hojjat SK, et al. Prevalence of internet addiction and associated factors among medical students of Mashhad, Iran in 2013. *Iran Red Crescent of Medical Journal*. 2014; 16(5):e17256.

29- Ghamari F, Mohammadbeigi A, Mohammadsalehi N, et al. Internet addiction and modeling its risk factors in medical students, Iran. *Indian Journal of Psychological Medicine*. 2011; 33(2):158-162.

30- Mohammad-beigi A, Ghazavi A, Mohammad-salehi N, et al. Effect of internet addiction on educational status of Arak University of Medical Sciences students, spring 2009. *Arak Medical University Journal (AMUJ)*. 2010; 12 (4, sup 1):95-102.[Persian]

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]

An Evaluation of Internet Addiction and Its Related Factors among the Students of Kurdistan University of Medical Science in 2015

Vahabi A[1], Vahabi B[2], Rajabi N[2], Taifuri S[2], Ahmadian M[3]

[1]Dept. of Medical Laboratory Sciences, Faculty of Paramedical Sciences, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanadaj, Iran
[2]Students Research Committee, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanadaj, Iran
[3]Mohammad Kermanshahi Hospital, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

Corresponding author: Vahabi A, Dept. of Medical Laboratory Sciences, Faculty of Paramedical Sciences, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanadaj, Iran

Email: vahabiahmad@gmail.com
Received: 28 Apr 2015 ***Accepted:*** 28 Jun 2015

Background and Objective: Internet is one of the world's most popular social media and online addiction is increasing rapidly. This study aimed to determine the level of internet addiction and its related factors among students of Kurdistan University of Medical Sciences.

Materials and Methods: This cross-sectional study was conducted in the first academic semester in 2015. 384 students of Kurdistan University of Medical Sciences were selected. Cluster data sampling method was used and each college was considered as a cluster. Samples from each college were selected randomly. Data collection instrument was a standard questionnaire. The first part of the questionnaire was demographic questions and the second part was the main questions to determine the prevalence of internet addiction. The collected data was analyzed by SPSS version 21 through descriptive and analytical statistics.

Results: 95.1% of the students filled and returned the questionnaires. The findings of the study showed that 17 students (4.7%) did not have any dependency to the Internet. 238 (65.2%) had a slight dependency, 94 (25.8%) had moderate dependency and 16 (4.4%) had severe dependency. There was a significant relationship between internet addiction and gender (p=0.002), marital status (p=0.04), habitat (p=0.02) and having a personal computer (p=0.03).

Conclusion: Due to the high level of moderate addiction to the internet, holding workshops on the advantages and disadvantages of using the Internet and consequences of excessive Internet use is suggested.

Keywords: Internet addiction, Student, University, Internet dependency

[Downloaded from edujournal.zums.ac.ir on 2026-11-28]

[DOR: 20.1001.1.22519521.1394.8.19.12.8]